

Soupis věcí do konkursní podstaty

Práva a povinnosti spojené se soupisem věci do konkursní podstaty svědčí tomu správci konkursní podstaty, který věc sepsal jako první.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 249/2008, ze dne 27.8.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce A. A. M.&F. GmbH&Co. KG, zastoupeného Dr. J. Č., advokátem, proti žalovanému JUDr. A. J., advokátu, jako správci konkursní podstaty úpadkyně CH. A., s. r. o. v likvidaci, o vyloučení věcí ze soupisu majetku konkursní podstaty úpadkyně, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 55 CmI 42/2006, o dovolání žalobce proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 25. září 2007, č. j. 4 Cmo 75/2007-472, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. září 2007, č. j. 4 Cmo 75/2007-472, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 12. prosince 2006, č. j. 55 CmI 42/2006-391, vyloučil ze soupisu majetku konkursní podstaty úpadkyně letadlo B., model, imatrikulační značka O., výrobní číslo, výrobní číslo levého motoru, výrobní číslo pravého motoru a letadlo B., model, imatrikulační značka, výrobní číslo, výrobní číslo levého motoru, výrobní číslo pravého motoru (dále jen „sporná letadla“).

Soud prvního stupně - odkazuje na ustanovení § 19 odst. 2 zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání (dále jen „ZKV“) - dospěl k závěru, že v daném případě byly splněny všechny předpoklady, za nichž soud může vyhovět žalobě o vyloučení věcí ze soupisu majetku konkursní podstaty, včetně toho, že žalobce je vlastníkem sporných letadel a tato letadla neměla být do soupisu majetku konkursní podstaty úpadkyně zařazena.

Vrchní soud v Praze k odvolání žalovaného rozsudkem ze dne 25. září 2007, č. j. 4 Cmo 75/2007-472, rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobu o vyloučení sporných letadel ze soupisu majetku konkursní podstaty úpadkyně zamítl.

Odvolací soud vyšel z toho, že:

- 1) usnesením Městského soudu v Praze ze dne 26. dubna 2005, sp. zn. 78 K 6/2005, byl prohlášen konkurs na majetek úpadce Ing. V. F.;
- 2) „v pořadí první soupis konkursní podstaty úpadce Ing. V. F. ze dne 16. listopadu 2005 obsahuje zápis“ sporných letadel;
- 3) u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 58 Cm 145/2005 je vedeno řízení o žalobě žalobce o vyloučení sporných letadel ze soupisu majetku konkursní podstaty úpadce Ing. V. F.;
- 4) usnesením Městského soudu v Praze ze dne 9. ledna 2006, č. j. 78 K 6/2005-545, byl „v konkursu vedeném na majetek úpadce Ing. V. F. vyzván žalobce k podání vylučovací žaloby“ ohledně sporných letadel;
- 5) usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 2. února 2007, č. j. 13 Cmo 219/2006-401, byl zrušen rozsudek, jímž Městský soud v Praze v řízení vedeném pod sp. zn. 58 Cm 145/2005, vyhověl žalobě o vyloučení sporných letadel ze soupisu majetku konkursní podstaty úpadce Ing. V. F. a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení;

- 6) usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 13. února 2006, sp. zn. 37 K 4/2006, byl prohlášen konkurs na majetek CH. A., s. r. o. v likvidaci;
- 7) soupis majetku konkursní podstaty úpadkyně ze dne 23. června 2006 „obsahuje zápis“ sporných letadel;
- 8) „vylučovací žalobou ze dne 26. července 2006 uplatnil žalobce své nároky na vyloučení letadel ze soupisu konkursní podstaty úpadkyně“.

Na tomto základě - cituje ustanovení § 18 odst. 2 a 3 ZKV a odkazuje na závěry formulované v rozhodnutí uveřejněném pod číslem 27/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek - zdůraznil, že práva a povinnosti spojené se soupisem majetku do konkursní podstaty svědčí toliko tomu správci konkursní podstaty, který majetek sepsal jako první, s tím, že s v pořadí druhým soupisem majetku nejsou spojeny žádné účinky. V situaci, kdy sporná letadla byla již dne 16. listopadu 2005 zapsána do soupisu majetku konkursní podstaty úpadce Ing. V. F. a k datu rozhodnutí účinky tohoto soupisu trvaly, odvolací soud uzavřel, že se zápisem sporných letadel do soupisu majetku konkursní podstaty úpadkyně žádné účinky spojeny nejsou, pročež žalobu o jejich vyloučení zamítl.

Proti rozhodnutí odvolacího soudu podal žalobce dovolání, které má za přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), namítaje existenci dovolacích důvodů podle ustanovení § 241a odst. 2 o. s. ř., tj. že řízení před odvolacím soudem je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Dovolatel namítá, že je výlučným vlastníkem sporných letadel, přičemž jeho vlastnické právo nepřipouští jejich soupis „do jakékoliv konkursní podstaty“. Připouští, že nakládat s věcí může pouze ten ze správců konkursní podstaty, který věc sepsal jako první, nicméně akcentuje, že takováto okolnost nevylučuje, aby věc „jiný správce“ sepsal jako druhý s tím, že pouhá skutečnost, že k v pořadí druhému zápisu fakticky došlo, poskytuje žalobci aktivní věcnou legitimaci k podání excindační žaloby. V takovém případě má žalobce právo na to, aby soud vyslovil, že sporná letadla do konkursní podstaty úpadkyně nepatří a neměla být do ní sepsána.

Proto požaduje, aby Nejvyšší soud rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný navrhuje, aby dovolání žalobce bylo zamítnuto, maje za to, že žalobci vlastnické právo ke sporným letadlům nesvědčí.

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a je i důvodné.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 19 ZKV v rozhodném znění (tj. ve znění účinném k datu prohlášení konkursu na majetek obou úpadců a k datu soupisu sporných nemovitostí do konkursních podstat obou úpadců), jsou-li pochybnosti, zda věc, právo nebo jiná majetková hodnota náleží do podstaty, zapíše se do soupisu podstaty s poznámkou o nárocích uplatněných jinými osobami anebo s poznámkou o jiných důvodech, které zpochybňují zařazení věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty do soupisu (odstavec 1). Soud uloží tomu, kdo uplatňuje, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota neměla být do soupisu zařazena, aby ve lhůtě určené soudem podal žalobu proti správci. V případě, že žaloba není včas podána, má se za to, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota je do soupisu pojata oprávněně (odstavec 2).

K předpokladům, za nichž může soud vyhovět žalobě o vyloučení věci ze soupisu majetku konkursní podstaty (excindační žalobě), patří, že :

- 1) věc byla správcem konkursní podstaty příslušného úpadce vsutku pojata do soupisu majetku konkursní podstaty;
- 2) excindační žaloba podaná osobou odlišnou od úpadce došla soudu nejpozději posledního dne lhůty určené této osobě k podání žaloby výzvou soudu, který konkurs prohlásil;
- 3) žalovaným je správce konkursní podstaty (§ 19 odst. 2 věta první ZKV);
- 4) v době, kdy soud rozhoduje o vyloučení věci (§ 154 odst. 1 o. s. ř.), trvají účinky konkursu a věc je nadále sepsána v konkursní podstatě (nebyla v mezidobí ze soupisu majetku konkursní podstaty vyloučena);
- 5) osoba, která se domáhá vyloučení věci ze soupisu, prokázala nejen to, že věc neměla (nebo ke dni rozhodnutí o žalobě již nemá) být do soupisu zařazena, nýbrž i to, že právo, které vylučovalo zařazení věci do soupisu majetku konkursní podstaty, svědčí jí (srov. rozsudky Nejvyššího soudu uveřejněné pod čísly 58/1998 a 67/2002 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, jakož i rozsudek Nejvyššího soudu uveřejněný pod číslem 9/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Nejvyšší soud již v rozsudku uveřejněném pod číslem 27/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 27/2003“) formuloval a odůvodnil závěr (od něhož nemá důvodu odchytil se ani v projednávané věci), podle kterého práva a povinnosti spojené se soupisem věci do konkursní podstaty svědčí tomu správci konkursní podstaty, který věc sepsal jako první. V pořadí druhý soupis téže věci neopravňuje správce konkursní podstaty, který takový soupis provedl, k tomu, aby po dobu, kdy trvají účinky v pořadí prvního soupisu, s věcí nakládal, ani jej nezatěžuje povinností obstarat údržbu a správu sepsané věci (k tomu je povolán správce konkursní podstaty, který věc sepsal jako první).

V pořadí druhý soupis tak sám o sobě žádným způsobem neomezuje správce konkursní podstaty, který věc sepsal jako první, co do jeho možnosti věc držet, užívat, požívat její plody a užitky, popř. ji zpeněžit nebo s ní jinak nakládat. Význam takového druhého soupisu tak lze spatřovat pouze ve spojení se žalobou podle ustanovení § 19 odst. 2 ZKV, jíž se osoba, která druhý soupis provedla, domáhá vůči správci konkursní podstaty, který věc sepsal jako první, vyloučení této věci z konkursní podstaty.

Dovodil-li odvolací soud - odkazuje přitom na R 27/2003 - že s v pořadí druhým soupisem sporných letadel do konkursní podstaty nejsou spojeny žádné účinky a žalobu (zřejmě pro nedostatek aktivní věcné legitimace žalobce) zamítl, jeho rozhodnutí neobstojí.

Předně v R 27/2003 Nejvyšší soud závěr zmiňovaný odvolacím soudem neučinil, když - jak uvedeno výše - pouze uzavřel, že z hlediska práv, jež se pojí se soupisem, včetně práva věc i po dobu trvání sporu o její vyloučení ze soupisu držet, užívat a požívat její plody a užitky, má vždy přednost správce, který věc sepsal jako první. Z R 27/2003 přitom v žádném případě nelze dovodit ani to, že by vlastník věci nebyl věcně legitimován k podání vylučovací žaloby proti správci konkursní podstaty, který věc sepsal jako druhý. Není totiž pochyb o tom, že i v pořadí druhý soupis věci do konkursní podstaty je potencionálním zásahem do majetkové sféry vlastníka, jehož účinky mohou nastat např. tehdy, vyloučí-li správce, který věc sepsal jako první, tuto z konkursní podstaty. V takovém případě se totiž původně druhý soupis věci do konkursní podstaty „stává“ (okamžikem zániku účinků v pořadí prvního soupisu) soupisem prvním se všemi důsledky, které zákon o konkursu a vyrovnání s takovým soupisem spojuje. Vlastníku věci tak nelze upřít oprávnění bránit se proti v pořadí druhému soupisu věci do konkursní podstaty žalobou podle ustanovení § 19 odst. 2 ZKV; skutečnost, že v důsledku druhého soupisu věci do konkursní podstaty nevznikají správci konkursní podstaty práva a povinnosti k sepsované věci, když tato přísluší správci konkursní podstaty, který věc sepsal jako první, nemá na shora uvedený závěr vliv.

Jelikož právní posouzení věci odvolacím soudem není správné a dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. byl dovolatelem uplatněn právem, Nejvyšší soud rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 243b část věty za středníkem a odst. 3 věta první o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)